

Джерела та література

1. Бондаренко Ю. В. Гуманітарні складові професійної компетенції майбутніх інженерів-педагогів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2011. Вип. 20 (73). С. 73–77.
2. Гуманітарна складова вищої освіти: проблеми та перспективи : статті та тези матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 14–15 квітня 2011 р.). Харків : НФаУ, 2011. 394 с.
3. Матвієнко О. Менеджмент інформаційних офісних систем : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів і системи післядипломної освіти за спец. «Менеджмент організацій» і «Документознавство та інформаційна діяльність». Київ, 2001. 154 с.
4. Палеха Ю. В., Леміш Н. Ю. Загальне документознавство : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2008. 393 с.

МЕТОД ДІЛОВОЇ ГРИ: ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Лещенко Тетяна,
кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна
tetyana.57@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-4682-3734>

Жовнір Марина,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна
m.zhownir@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8498-9802>

Поступова інтеграція в європейський освітній простір зумовлює стрімку модернізацію і вдосконалення системи підготовки здобувачів вищої освіти. Ці зміни спрямовано на пошук новітніх дієвих підходів до викладання, комбінації ключових елементів традиційної освітньої навчальної парадигми, передових

інформаційно-комунікаційних технологій та інтерактивних методів трансляції навчальної інформації з метою сприяння всебічному розвитку студентів, продуктивному моніторингу рівня засвоєних ними знань, умінь і навичок. Чільне місце в сучасному освітньому просторі посідає створення такого освітнього середовища, яке б стимулювало окреслення здобувачами освіти стрижневих фахових орієнтирів.

У цьому контексті фіксуємо нові надзавдання, які постають перед працівниками освіти: «Прагнення здобувачів освіти до фахового зростання, самореалізації, опанування знань і їх продукування, вироблення вміння використовувати засвоєну теорію в практичній діяльності й реагування на виклики сьогодення ставлять перед освітянами нові завдання, для виконання яких необхідно вибудовувати нову концепцію вищої освіти» [1, с. 101].

Для засвоєння знань і формування вміння їх адекватно й оперативно використовувати у фаховій практиці доцільно залучати здобувачів освіти до ділових ігор, тобто форм активізації навчальної діяльності, які моделюють конкретні професійні ситуації. Звісно, ця проблематика не нова, а її детальному розгляду присвячено численні наукові праці й лінгводидактив-сучасників, і представників традиційної педагогічної школи (А. Алексюк, І. Василяйко, І. Вишенська, П. Воловик, Л. Маладика, І. Мельничук, О. Пометун, Л. Полак, Л. Пироженко, С. Сисоєва, О. Федоренко, О. Халаїм, Т. Хлебнікова, Ж. Яворська тощо).

Ми акцентуємо на проблемах упровадження ділових ігор у вивчення української мови як іноземної в медичному закладі вищої освіти, на основних перевагах таких засобів і зафіксованих недоліках. У цьому вбачаємо мету і своєчасність пропонованого дослідження.

У дидактиці ділову гру традиційно тлумачать як «Моделювання реальної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації» [2, с. 34]. Це своєрідний плацдарм для адаптації до подальшої професійної діяльності й фахових

контактів із метою розв'язання конкретних завдань і вибудовування злагодженої системи ділових стосунків.

Практика апеляції до розглядуваного методу навчання під час вивчення іноземними здобувачами освіти навчальних дисципліни «Українська мова як іноземна за професійним спрямуванням. Українське професійне мовлення: лікар – пацієнт» дозволяє вирізнити ключові ознаки ділових ігор: моделювання комунікативної ситуації в межах дихотомії «лікар – пацієнт» із метою надання пацієнтові первинної / спеціалізованої медичної допомоги; чітке формулювання цілі інтеракції в межах наявної комунікативної моделі; розподіл ролей між учасниками професійного спілкування; окреслення завдань і послідовних етапів для їх успішного виконання; взаємодія учасників, які виконують ті чи ті ролі; множинність варіантів досягнення поставлених цілей.

Елементи ділових ігор мотивують студентів навчатися, а головне – дають змогу в креативній формі застосовувати засвоєні теоретичні знання під час фахової діяльності. Наш багаторічний дидактичний досвід дозволяє виокремити ключові переваги ділових ігор у навчанні української мови як іноземної:

1) узгодженість цілей ігрових елементів із конкретними навчальними завданнями;

2) поєднання теоретичного блоку з практичними фаховими потребами майбутнього спеціаліста;

3) інтеграція професійної та соціальної взаємодій;

4) формування алгоритму фахової діяльності;

5) максимальне залучення аудиторії до виконання практичних завдань;

6) формування критичного мислення, вміння висловлювати й аргументувати власні думки, подолання стереотипів і заохочення до демонстрації власної позиції, бачення проблеми, трансляції ймовірних шляхів її розв'язання.

Крім того, ділові ігри в аудиторіях, де навчаються майбутні медики, сприяють розвитку впевненості, стимулюють прояви креативності,

ініціативності, формують атмосферу здорової конкуренції.

Попри перераховані переваги, не варто надуживати розглядуваним методом, оскільки це може нівелювати процес навчання, сформувати байдуже ставлення здобувачів освіти до виучуваної дисципліни, змістити фокус навчання на другорядні елементи, зокрема спілкування з однолітками, штучно створені псевдофахові дискусії тощо. Одноманітність ігрових елементів може знизити мотивацію студентів, розбалансувати співвідношення засвоєного фактичного матеріалу і його практичної реалізації.

Насамкінець зауважимо про тяглість традиції використання ділових ігор у вищій школі, актуальність і перспективність такої діяльності передовсім як засобу проєктування теорії на базові фахові ситуації та зразки професійної комунікативної взаємодії. Унаслідок дидактично вмотивованої імплементації ділових ігор в аудиторне навчання української мови як іноземної здобувачі освіти самостійно відтворюють фрагменти професійного спілкування й активно формують професійно-комунікативну компетентність.

Джерела та література

1. Лещенко Т. О. Інтенсифікація навчання української мови як іноземної: використання мобільних застосунків. *Інноваційні технології у розвитку сучасного суспільства* : тези доп. IV Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 жовтня 2022 р. Навчально-науковий інститут підприємництва та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. С. 101–104.

2. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 472 с.

3. Шевченко О. М. Інтеграція інтерактивних освітніх технологій у навчання української мови як іноземної в закладі вищої медичної освіти. *Наука і техніка сьогодні*. (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»). 2023. № 12 (26). С. 612–626.